

قرائت و درک مفاهیم

متون حدیثی

دکتر حسن مجیدی

هیأت علمی گروه زبان و ادبیات عربی دانشگاه حکیم سبزواری

راضیه رزم آرا

کارشناسی ارشد زبان و ادبیات عربی دانشگاه حکیم سبزواری

ویراستار: دکتر حجت اله فسنقری، هیأت علمی گروه زبان و ادبیات عربی

دانشگاه حکیم سبزواری

سرشناسه	: مجیدی، حسن، ۱۳۵۸ -
عنوان و نام پدیدار	: قرائت و درک مفاهیم متون حدیثی / حسن مجیدی، راضیه رزم آرا؛ ویراستار حجت اله فسنقری.
مشخصات نشر	: مشهد: سخن گستر، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۲۳۸ ص: مصور، جدول.
شابک	: 978-600-247-791-0
فهرست نویسی	: فیپا.
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: حدیث
موضوع	: Hadith
موضوع	: حدیث -- پرسش ها و پاسخ ها
موضوع	: Hadith -- Questions and answers
موضوع	: احادیث شیعه -- قرن ۱۴
موضوع	: Hadith (Shiites) -- Texts -- 20th century
موضوع	: احادیث اهل سنت -- قرن ۱۴
موضوع	: Hadith (Sunnites) -- Texts -- 20th century
شناسنامه اثر	: رزم آرا، راضیه، ۱۳۶۴ -
شناسنامه افزوده	: ر.س.ق. حجت اله، ۱۳۵۹ - ویراستار
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۷، ۱۰۹/م BP
رده بندی دیویی	: ۲۹۱، ۰۶
شماره کتابخانه ملی	: ۳۰۳۱۹۲

قائت و درک متون حدیثی

مؤلفان: حسن مجیدی - راضیه رزم آرا
ویراستار: حجت اله فسنقری

چاپ اول / ۱۳۹۷

جلد ۱۰۰۰

چاپ خادمی

۲۵۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۴۷-۷۹۱-۰

ناشر: سخن گستر

مشهد- خیابان ابن سینا- بین ابن سینا ۱ و ۳- ساختمان اطبا /

تلفن: ۵۵ ۹۹ ۴۳ ۳۸ - ۵۱

درس اول	
احادیثی درباره صبر و استقامت و افراد صبور.....	۶
درس دوم	
جایگاه نماز در احادیث اهل بیت علیهم السلام.....	۲۵
درس سوم	
منزلت علم و دانش در احادیث.....	۵۶
درس چهارم	
مبانی نظری خوش اخلاق در احادیث.....	۸۱
درس پنجم	
راست و دروغگویی از نگاه احادیث.....	۹۴
درس ششم	
تعریف نیک و بد نگری و عیب آلودگی از دیدگاه احادیث.....	۱۱۱
درس هفتم	
احادیثی در مورد کینه ورزی و استقامت.....	۱۲۷
درس هشتم	
حسادت و غیبه در احادیث معصومین علیهم السلام.....	۱۳۷
درس نهم	
آرزوی مضر و سودمند از دیدگاه احادیث.....	۱۵۹
درس دهم	
اهمیت صله و قطع ارحام از منظر احادیث.....	۱۷۵
درس یازدهم	
از نظر احادیث ریا چیست و ریا کار چه کسی است؟.....	۱۸۵
درس دوازدهم	
خشم و بردباری از منظر روایات اهل بیت علیهم السلام.....	۲۰۰
تمرین ها و پرسش ها.....	۲۱۷
پاسخ تمارین.....	۲۳۰
کتابنامه.....	۲۳۱

مقدمه

درس قرائت متون حدیث از سال های دور در رشته زبان و ادبیات عربی تدریس می گردد و از سرفصل هایی است که اگر به درستی آموزش داده شود، خاطره و تأثیر آن سال ها در ذهن و روح دانشجویان باقی خواهد ماند؛ چراکه به فرموده رسول گرامی اسلام صلی الله علیه و سلم "قلب ها رنگارنگ می گرد" ^۱. قرآن و آنگاه احادیث ابزاری بسیار کارآمد در رنگ آمیزی این رنگارهاست. با این حال به نظر می رسد سرفصلی بهره ور و مؤثر برای این درس تدوین شده است.

در این اثر جهت آشنایی بیشتر با احادیث و استفاده از آن ها در امورات روزمره زندگی، روایات کاربردی طرح شده است و به جهت این که سبک و سیاق عربی کتاب حفظ شود و نیز سایر افراد امکان به یادماندنی از متن احادیث را داشته باشند، ترجمه آن ها در پانویست ذکر شده است.

در روش تدریس درس قرائت متون حدیث، مؤثرتر آن است که دانشجو محور باشد و استاد دانشجویان را به سمت موضوعات کار برد، روزانه هدایت نماید. ارائه طرح درس از سوی مدرس و استفاده از توانایی های دانشجو آن در جهت تکمیل و غنابخشیدن به محتوای آموزشی و طرح سؤال و ایجاد فضای گفتگو، محیط کلاس را جذاب و رغبت به مطالعه بیشتر برای فراگیری را افزون خواهد ساخت.

قبل از پرداختن به مباحث اصلی، سزااست که بیشتر با انواع حدیث آشنا گردیم: حدیث صحیح: حدیث صحیح خبری است که سلسله سند آن توسط راویانی ثقه (قابل اعتماد) امامی مذهب به معصوم متصل گردد.

^۱ قال رسول الله صلى الله عليه وآله: تذاكروا وتلاقوا وتحدثوا فإن الحديث جلاءٌ للقلوب (الكافي، ج ۱، ص ۴۱).

حدیث مؤثّق: حدیث مؤثّق خبری است دارای سند کامل که نسبت به کلیه افراد سلسله سند در کتاب‌های رجال شیعه تصریح به وثاقت شده باشد، اگرچه بعضی از افراد زنجیره حدیث، غیر امامی باشند، مانند علی بن فضال و ابان بن عثمان. گاهی از روایت مؤثّق به قوی تعبیر شده است.

حدیث حَسَن: حدیث حَسَن خبری است که سند آن متصل بوده و تمامی راویان آن امامی مذهب و ممدوح باشند.

روایت حسن از آن جهت این‌گونه نام‌گذاری شده که نسبت به سند آن حسن‌ظن داریم. حسن به اصطلاح اهل سنت خبر مُسنَدی است که راویان آن، نزدیک به درجه وثاقت باشند (قاسمی ۱۳۹۹ق: ۱۰۲).

حدیث قوی: حدیثی که راویان آن شیعه دوازده امامی باشد، لیکن مدح و ذمّی از او نشده باشد. حدیث قوی در این کاربرد از اقسام حدیث ضعیف شمرده شده است. حدیث ضعیف: حدیث ضعیف روایتی که شروط یکی از اقسام «صحیح، حسن، مؤثّق» در آن جمع نباشد. یعنی اگر حدیثی یک راوی (در صورتی که تنها یک راوی در آن طبقه باشد) شرایط اطمینان‌آور را نداشته باشد، آن روایت ضعیف خواهد بود (حارثی عاملی، ۱۴۰۱ق: ۸۰).

ضعیف به اصطلاح اهل سنت، حدیثی است که صحیح و حسن نباشد. کتاب این توانایی را دارد که در راستای روشمند «اختن مدیریت کلاس و طرح موضوع هر جلسه استفاده گردد و منبع یا یکی از منابع جهت ارزشیابی دانشجویان در پایان دوره باشد.

پژوهش پیش رو می‌تواند مورد استفاده دانشجویان رشته‌های زبان و ادبیات عربی، زبان و ادبیات فارسی، الهیات و معارف اسلامی، فلسفه و تمامی عارفان به زبان عربی و متون حدیثی قرار گیرد. بدون شک پیشنهادات ارزنده خوانندگان و نویسندگان این اثر خواهد افزود.

نویسندگان